

disse Skoler særlig søges af dem, som have en saadan særlig Interesse for et eller andet Bierhverv, Havebrug, Biavl, eller hvad det nu kan være. Disse Folk ville netop søge til de ny Skoler, hvis de da ikke faa et særligt Klassepræg, hvad jeg for deres og for de øvrige Skolers Skyld meget vilde beklage.

Det næste Forslag paa Dagsordenen er fra alle Sider blevet meget velvilligt modtaget. Det hedder i dette Forslags § 2, at der til korte Kursus bevilges indtil 15,000 Kr. aarlig. Hidtil er der fra Statens Side kun bevilget 7,000 Kr., nemlig 5,000 Kr. gennem Haveselskabet og 2,000 gennem Landbrugforeningerne. Dette Bidrag foreslaas her forhøjet til 15,000 Kr. aarlig. Forslaget her foreligger jo, saaledes som Kommissionen har fremsat, og Kommissionen har ment, at de, som søge disse Kursus, skulle have fuldstændig fri Undervisning. Det er jo Husmænd og uformuende, og de skulle desforuden have deres Rejsseudgifter dækkede osv. Den har ogsaa ment, at det for den enkelte vilde være vanskeligt at afse den fornødne Tid, saa at der maatte kunne gives ham et Bidrag ud over, hvad et saadant Kursus vil koste. Og jeg vil haabe, at dette ogsaa bliver gennemført, thi det vil ellers være umuligt at afse de 14 Dage. De korte Kursus have jo i de senere Aar været temmelig stærkt besøgte. I Jylland have de været besøgte af 209 Gaardmænd og mindre Jordbrugere, og 285 Husmænd, medens Havebrugskursuserne have været besøgte af 200 Husmænd, deres Koner og Døtre i de sidste 3 Aar. Det er ikke lidt, hvad saadanne Folk fra det praktiske Liv i Korthed kan lære, og det store Udbytte de kunne have, saa de Penge ville sikkert i alle Maader være vel anvendte. — I § 3 er der en Bevilling til de vandrende Kursus, der ikke hidtil have været understøttede af Staten, paa indtil 5,000 Kr. aarlig. De have i Jylland været stærkt besøgte: i de sidste 3 Aar have de været besøgte af ca. 750 Deltagere, 119 Husmænd og 630 større og mindre Landbrugere. Bevillingen er givet, før at man i langt større Antal end hidtil kan faa Husmændene med. Selv en mindre Bevilling, vil jo her kunne gøre stor Gavn, da det ikke koster ret meget, naar Skolen kommer ud til Befolkningen, i Sammenligning med, hvad det koster, naar Folk skal rejse til Skolen. Endelig foreslaas der i § 1, 4,000 Kr. aarlig til praktiske Læresteder. Gaardmandssønnerne kunne jo nu rejse ud og lære praktisk Landbrug hos dygtige, større

Jordbrugere, medens det er vanskeligt at faa Pladser, hvor man kan faa praktisk Undervisning i Husmandsbrug; Husmænd holde jo ingen Folk. Men ikke desmindre vilde det være i høj Grad ønskeligt, om nogle af vore udmærkede Husmænd, der have særligt Greb paa at faa noget ud af deres Jordbrug eller af et eller andet Bierhverv, kunde benyttes som Læremestre, hos hvem unge Mennesker kunde faa Undervisning. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) gjorde en Del Indvendinger mod dette sidste Forslag. Han fandt det uheldigt, at de skulde have været paa Landbrugsskoler, forinden de kunde deltage i disse Kursus, men naar man begynder med noget saa aldeles nyt som dette, er det ganske naturligt, at man ønsker, at Pengene dertil blive saa frugtbringende som muligt, og det er dog sandsynligt, at det netop er dem, der have faaet Undervisning paa Landbrugsskolerne, og lige før de skulle sætte Bo ønske at faa en praktisk Undervisning, som de have Brug for i deres daglige Gerning, og derfor i særlig Grad ville søge disse Kursus, der ville faa det største Udbytte af dem. Hvis man siden vil gaa videre ad denne Vej, vil man altid kunne ændre ved det. Det ærede Medlem fandt det ogsaa uheldigt, at den nuværende Landbrugsminister skulde godkende disse Læresteder, fordi vi, selv om vi nu have en praktisk Landbrugsminister, ogsaa undertiden have haft Kontormennesker til Landbrugsministre, og de egne ikke sig dertil. Det ærede Medlem sagde ikke, hvem der skulde træde i Landbrugsministerens Sted, og jeg tror ogsaa, at det vil være noget vanskeligt at finde nogen anden; det er en ret naturlig Ting at have Landbrugsministeren dertil, han har da Ansvar for, hvor disse Læresteder vælges. Vælger man andre og det viser sig uheldigt, er der ikke noget at sige til det, men har man en Minister kan man drage ham til Ansvar og kritisere ham, og det synes jeg er noget, som det ærede Medlem allermindst burde afskære sig fra. Det ærede Medlem beklagede ogsaa, at Understøttelserne skulde uddeles af Forstanderen for de bestaaende Landbrugsskoler. Jeg er nu overbevist om, at Lærerne ved Landbrugsskolerne ville komme i Forbindelse med disse Læresteder og de paagældende Husmænd, og ville derfor netop kende dem, der undervise, og Eleverne og vide i hvilken Retning disses Evner og Tilbøjeligheder gaa og kunne derfor anvise dem de Læresteder, der særlig passe for dem, og derved vil Undervisnin-